

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2021/22:SfU4

Utgiftsområde 8 Migration

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar anslag för 2022 inom utgiftsområde 8 på ca 8,5 miljarder kronor i enlighet med utskottets förslag. Riksdagen har fastställt ramen för utgiftsområdet till 85 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit i budgetpropositionen. Utskottets förslag överensstämmer med det förslag som ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna har lagt fram under utskottets beredning av ärendet. Det innebär ändringar i förhållande till budgetpropositionen för ett av anslagen. I övrigt ställer sig utskottet bakom budgetpropositionen. Utskottet tillstyrker delvis budgetpropositionen i denna del och tre motionsyrkanden om anslagens fördelning inom utgiftsramen. Övriga motioner avstyrks.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till bemyndigande om ekonomiska åtaganden.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, C, V, L, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:1 inom utgiftsområde 8 Migration.

Cirka 30 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Budgetprocessen i riksdagen	5
Utskottets överväganden	7
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 8	7
Statens budget inom utgiftsområde 8	11
Särskilda yttranden	18
1. Statens budget inom utgiftsområde 8 (S, MP)	18
2. Statens budget inom utgiftsområde 8 (C)	19
3. Statens budget inom utgiftsområde 8 (V)	19
4. Statens budget inom utgiftsområde 8 (L)	20
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	22
Propositionen	22
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	22
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	25
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	26

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Statens budget inom utgiftsområde 8

a) Anslagen för 2022

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor utskottet anger, anslagen för 2022 inom utgiftsområde 8 enligt utskottets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2021/22:1 utgiftsområde 8 punkt 1 och motionerna

2021/22:3900 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD),

2021/22:4016 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 1 och

avslår motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 20, 34 och 37,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 5 och 13,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 20,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 3,

2021/22:3206 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 29 och 32.1,

2021/22:3946 av Robert Hannah m.fl. (L),

2021/22:4016 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 2 och 3,

2021/22:4147 av Jonny Cato m.fl. (C),

2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 3 och 4 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 7, 9, 11, 23, 35, 36 och 46.

b) Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 950 000 000 kronor inom tidsperioden 2023–2027.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 utgiftsområde 8 punkt 2.

Stockholm den 9 december 2021

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Maria Malmer Stenergard

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Malmer Stenergard (M), Rikard Larsson (S)*, Carina Ohlsson (S)*, Mattias Karlsson i Luleå (M), Ludvig Aspling (SD), Teresa Carvalho (S)*, Ida Gabrielsson (V)*, Katarina Brännström (M), Emilia Töyrä (S)*, Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S)*, Bengt Eliasson (L)*, Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M), Jennie Åfeldt (SD), Jonny Cato (C)* och Maria Ferm (MP)*.

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2021/22:1 i de delar som gäller utgiftsområde 8 Migration och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2021/22. Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna har under utskottets beredning av ärendet justerat sina yrkanden jämfört med sina respektive motioner och lagt fram ett gemensamt förslag.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Motionsförslagen finns också i bilaga 1. I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2022 samt de avvikelser från dessa som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna föreslår i sina respektive budgetmotioner. I bilaga 3 finns utskottets förslag till anslagsfördelning.

Under beredningen av ärendet har Migrationsverkets generaldirektör informerat utskottet om myndighetens arbete.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen har den 24 november 2021 bifallit finansutskottets förslag och bestämt utgiftsramen för 2022 för utgiftsområde 8 Migration till 8 541 364 000 kronor (prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:FiU1, rskr. 2021/22:46). Det är 85 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslår i budgetpropositionen. I detta betänkande föreslår socialförsäkringsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndigande om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att

behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 8 Migration i budgetpropositionen. Genomgången är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens resultatredovisning behandlas först. I det avsnittet tar utskottet också upp de tillkännagivanden till regeringen som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 8. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de förslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 8. I detta avsnitt behandlas även regeringens förslag till bemyndigande.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 8

Propositionen

Riksdagen har beslutat om målet för utgiftsområdet: att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet (prop. 2009/10:1 utg.omr. 8, bet. 2009/10:SfU2, rskr. 2009/10:132).

Målet för utgiftsområdet delas upp i fyra delar för att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som

- värnar asylrätten
- inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring
- tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter
- fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.

Centrala resultatindikatorer för bedömning av del 1 om att värna asylrätten är:

- andel avgjorda och öppna ärenden inom författningsstyrd tid
- vistelsetid från inkommen asylansökan till utskrivning ur Migrationsverkets mottagandesystem inom olika ärendekategorier
- andel mål i migrationsdomstol som avgjorts inom de av regeringen uppställda verksamhetsmålen om en rimlig handläggningstid
- andel mål i migrationsdomstol med ändrad utgång
- antal utresor.

Centrala resultatindikatorer för bedömning av del 2 om att inom ramen för den reglerade invandringen underlätta rörlighet över gränser och främja en behovsstyrd arbetskraftsinvandring är:

- andel avgjorda och öppna anknynings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden inom författningsstyrd tid
- genomsnittlig handläggningstid för anknynings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden
- andel mål i migrationsdomstol med ändrad utgång.

Regeringen anför att det inte finns några indikatorer som mäter hur migrationspolitiken har tillvaratagit och beaktat migrationens utvecklingseffekter eller fördjupat det europeiska och internationella samarbetet. Regeringen gör därför en kvalitativ bedömning av måluppfyllelsen inom dessa områden.

När det gäller regeringens bedömning av måluppfyllelsen anges i propositionen att de åtgärder som vidtogs för att förhindra smittspridningen av coronaviruset satte sin prägel på 2020. Både Migrationsverket och migrationsdomstolarna anpassade sina verksamheter i syfte att upprätthålla en god kapacitet och samtidigt minska risken för smittspridning. Åtgärderna påverkade i viss mån produktiviteten och handläggningstiderna negativt åtminstone initialt.

Enligt regeringen innebär de exceptionella omständigheter som rådde under 2020 att det är svårt att bedöma om det övergripande målet för migrationspolitiken har uppnåtts utifrån resultatindikatorerna, liksom att göra jämförelser med tidigare års resultat.

Trots de åtgärder som har vidtagits för att anpassa verksamheterna uppfyller handläggningstiderna fortfarande inte de författingsstyrda målen inom flera ärendeslag, vare sig för kvinnor eller för män. Mot bl.a. den bakgrunden gör regeringen den sammanvägda bedömningen att det övergripande målet för migrationspolitiken endast delvis har uppnåtts.

Regeringen konstaterar att flera av resultatindikatorerna som används för att bedöma om riksdagsmålet har uppnåtts har haft en negativ utveckling under 2020, och det har påverkat både kvinnor och män i ungefär samma utsträckning. Utvecklingen är till stor del en följd av de åtgärder som vidtogs för att förhindra spridningen av coronaviruset. Exempelvis ökade de genomsnittliga vistelsetiderna i mottagningssystemet på grund av längre handläggningstider och längre tid för återvändande efter avslagsbeslut. Regeringen anger att de genomsnittliga handläggningstiderna vid Migrationsverket är alldeles för långa och har varit så under många år. Det faktum att många äldre ärenden avgjordes under 2020 har dock förbättrat förutsättningarna att framöver minska handläggningstiderna och nå de författingsstyrda målen för asyl- och arbetsmarknadsärenden under 2021.

Den rättsliga kvaliteten för både asyl- och tillståndsärenden bedömer regeringen som fortsatt god. Det är samtidigt viktigt att den återkommande följs upp. Andelen överklagade asylmål med ändrad utgång i migrationsdomstol minskade betydligt under 2020 och nådde den lägsta nivån hittills under den senaste tioårsperioden.

Regeringen bedömer att delmålen om att ta till vara och beakta migrationens utvecklingseffekter och att fördjupa det europeiska och internationella samarbetet har uppnåtts. Stöd till partnerländer kanaliseras genom både Sida, Migrationsverket och flera andra svenska myndigheter. Bland annat har Sveriges fortsatta stöd till Internationella organisationen för migration (IOM) under 2020 bidragit till att öka organisationens interna förmåga att bistå medlemsstater som efterfrågar FN:s stöd för effektiv migrationshantering.

Redovisade tillkännagivanden

När det gäller frågan om återvändande har riksdagen tillkännagett att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över ansvarsfördelningen för återvändandeverksamheten (bet. 2020/21:SfU6 punkt 2, rskr. 2020/21:46). Regeringen har därför gett Statskontoret ett tilläggsuppdrag att utreda vilka organisationsförändringar som skulle kunna övervägas för att effektivisera arbetet med återvändande (Ju2021/01229). Statskontoret har sedan tidigare i uppdrag att se över Migrationsverkets, Polismyndighetens och Kriminalvårdens effektivitet i hanteringen av återvändandeärenden. Uppdraget ska redovisas senast den 14 januari 2022. Regeringen anser med detta att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Inom området för arbetskraftsinvandring har riksdagen tillkännagett för regeringen att den bör vidta ytterligare åtgärder för att utveckla regelverket och tillämpningen av regelverket för arbetskraftsinvandringen (bet. 2016/17:SfU22 punkt 1, rskr. 2016/17:318). Vidare har riksdagen tillkännagett för regeringen att den skyndsamt ska återkomma med ett lagförslag som kan träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 juli 2018, som stärker proportionaliteten och säkerställer att en arbetskraftsinvandrare inte ska utvisas på grund av att arbetsgivaren utan uppsåt begått mindre eller obetydliga fel i fråga om villkoren för arbetstillstånd, även om felet upptäckts efter det att tillståndstiden löpt ut eller om Migrationsverket uppmärksammat det (bet. 2017/18:SfU7 punkt 2, rskr. 2017/18:41). I februari 2021 överlämnade Utredningen om arbetskraftsinvandring delbetänkandet Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring (SOU 2021:5), som bl.a. innehåller förslag för att motverka utvisningar på grund av försumbara och ursäktliga brister. Remisstiden gick ut den 3 maj 2021. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet. Regeringen avser att överlämna en proposition till riksdagen när förslagen är färdigberedda. Tillkännagivandena är inte slutbehandlade.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att det sedan flera år pågår en dialog mellan riksdagen och regeringen om utvecklingen av den ekonomiska styrningen. Utskottet anser att det är viktigt att utvecklingsarbetet kring den ekonomiska styrningen fortsätter.

Vidare konstaterar utskottet att resultatredovisningen är ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som har uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Det ska således vara möjligt att följa kopplingen mellan mål, genomförda insatser, resultat och regeringens budgetförslag.

Utskottet anser att regeringens redovisning av resultaten inom utgiftsområde 8 är tydlig och logiskt utformad. En analys över tid möjliggörs genom att redovisningen illustreras med en väl avvägd mängd tabeller och diagram som

visar tidsserier. Utskottet noterar vissa förändringar i redovisningen jämfört med förra året. Utskottet anser att den nya rubriken Regeringens bedömning av måloppfyllelsen är tydligare och bidrar till ökad förståelse av resultatredovisningen. Utskottet noterar vidare att ett par diagram om andelen avgjorda och öppna arbetsmarknadsärenden och studerandeärenden (s. 18) har fått ett nytt utseende som gör det lättare att överblicka utvecklingen. Utskottet noterar även att ett diagram om uppehållstillståndsmål med ändrad utgång numera är uppdelat i anknytning, arbetsmarknad och studier. Utskottet kan också konstatera att en delvis ändrad rubrikstruktur i resultatredovisningen (s. 5 f.) bidrar till en ökad förståelse.

Av redovisningen framgår att Migrationsverket sammantaget avgjorde knappt 5 500 fler asylärenden under 2020 än 2019. Andelen förstagångsärenden som avgjordes inom författningsstyrd tid minskade dock med 8 procentenheter och andelen förlängningsärenden med 24 procentenheter. När det gäller anknytningsärenden anger regeringen att den genomsnittliga handläggningstiden ökade med knappt 20 dagar 2020 jämfört med 2019. Andelen avgjorda ärenden inom författningsstyrd tid minskade något 2020 jämfört med 2019. Vad gäller arbetsmarknadsärenden ökade den genomsnittliga handläggningstiden med 55 dagar för förstagångsansökningar men minskade något för förlängningsansökningar 2020 jämfört med 2019. Andelen förstagångsärenden som avgjordes inom det författningsstyrda målet minskade något, medan andelen avgjorda förlängningsärenden ökade marginellt 2020 jämfört med 2019. Regeringen anger vidare att antalet avgjorda mål vid migrationsdomstolarna sammantaget ökade med knappt 6 100 mål under 2020.

Av propositionen framgår att vistelsetiden för personer som fått avslag på sin asylansökan ökade under 2020 med omkring 100 dagar jämfört med 2019 på grund av att återvändandet försvårats med anledning av coronarestriktioner och eftersom fler äldre ärenden avgjordes på Migrationsverket. För personer som sökt asyl och beviljats uppehållstillstånd minskade dock vistelsetiden under 2020 jämfört med 2019.

Utskottet delar regeringens bedömning att det övergripande målet för migrationspolitiken delvis har uppnåtts. Som tidigare vill utskottet dock uttrycka viss oro för att handläggningstiderna vid framför allt Migrationsverket fortfarande inte uppfyller de författningsstyrda målen inom flera ärendeslag. Regeringen förväntar sig dock en tydlig och positiv utveckling av handläggningstiderna under kommande år och att författningsstyrda mål uppnås under 2021 för asyl- och arbetsmarknadsärenden. Regeringen uppger att många äldre ärenden avgjordes under 2020 och att detta har förbättrat förutsättningarna att framöver minska handläggningstiderna och nå de författningsstyrda målen. Utskottet förutsätter att regeringen fortsätter att följa utvecklingen och vidtar åtgärder om utvecklingen inte vänder.

Utskottet anser att det skulle öka förståelsen om regeringen i avsnittet om regeringens budgetförslag på ett mer specificerat sätt redovisar beslutade, föreslagna och aviserade reformer som anges påverka anslagen för 2022.

Regeringen har gett Statskontoret ett tilläggsuppdrag att utreda vilka organisationsförändringar som skulle kunna övervägas för att effektivisera arbete med återvändande. Härigenom bedömer regeringen att ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning som ser över ansvarsfördelningen för återvändandeverksamheten är slutbehandlat.

Regeringen redovisar vidare två tillkännagivanden som rör arbetskraftsinvandring. Regeringen bedömer att dessa inte är slutbehandlade.

Utskottet har inga invändningar mot regeringens bedömningar.

Statens budget inom utgiftsområde 8

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som utskottet anger, anslagen för 2022 inom utgiftsområde 8 enligt utskottets förslag och lämnar det bemyndigande som regeringen har begärt. Riksdagen bifaller därmed delvis regeringens förslag till anslag och Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas motionsyrkanden om anslagens fördelning inom utgiftsramen samt avslår övriga alternativa budgetförslag som förts fram i motioner.

Jämför särskilt yttrande 1 (S, MP), 2 (C), 3 (V) och 4 (L).

Propositionen

Anslaget 1:1 Migrationsverket

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Migrationsverket bestäms till 4 233 098 000 kronor för 2022. Anslaget får användas för Migrationsverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för förvaringslokaler samt resor som möjliggör asylsökandes deltagande i tidiga insatser.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med ca 4 miljoner kronor 2022 till följd av förslagen i den planerade propositionen om att förbättra systemet för arbetskraftsinvandring. Regeringen anger att Migrationsverket behöver fortsätta sitt arbete för att bli en mer effektiv myndighet bl.a. med hjälp av förändrade arbetssätt och digitalisering. Myndigheten behöver också minska sina kostnader för stödverksamheten i syfte att få en bättre balans gentemot kärnverksamheten. Regeringen bedömer mot bakgrund av detta att anslaget kan minskas med 50 miljoner kronor 2022. Vidare föreslås anslaget minskas med 100 miljoner kronor på grund av reformen om ändrade regler i utlänningslagen (2005:716).

Anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader bestäms till 2 190 000 000 kronor för 2022. Anslaget får användas till utgifter för stöd till asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen

(1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., statsbidrag till kommuner och regioner samt boende för asylsökande. Regeringen uppger att anslaget bör minskas med 290 miljoner kronor bl.a. på grund av reformen om ändrade regler i utlänningslagen.

Anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Regeringen föreslår att anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder bestäms till 123 013 000 kronor för 2022. Anslaget får användas för utgifter för migrationspolitiska projekt och analyser, statsbidrag till internationella organisationer inom migrationsområdet, statsbidrag till Svenska Röda Korset för efterforskning och familjeåterforening under fredstid, förberedelser för återvandring eller tillfälligt återvändande för deltagande i återuppbyggnad och utveckling av ursprungslandet, återvandringsprojekt och bidrag i samband med återvandring och anhörigresor. För att bl.a. finansiera medlemsavgifter och kärnstöd till internationella organisationer ökas anslaget med 18 miljoner kronor.

Anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Regeringen föreslår att anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål bestäms till 720 015 000 kronor för 2022. Anslaget får användas för migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens förvaltningsutgifter för prövning av utlännings- och medborgarskapsmål, utgifter för Högsta förvaltningsdomstolens handläggning av resningsansökningar av utlännings- och medborgarskapsmål och Domstolsverkets förvaltningsutgifter för de aktuella domstolarnas verksamhet med utlännings- och medborgarskapsmål. Anslaget minskas med 20 miljoner kronor 2022 på grund av reformen om ändrade regler i utlänningslagen.

Anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Regeringen föreslår att anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål bestäms till 204 800 000 kronor för 2022. Anslaget får användas för migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens direkta utgifter för nämndemän, sakkunniga och vittnen i utlännings- och medborgarskapsmål, utgifter för ersättning till offentligt biträde och tredje man enligt 4 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde i mål enligt utlänningslagen, utgifter för ersättning till tolkar enligt 52 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) och ersättning till part och parts ställföreträdare enligt 15 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) i mål enligt utlänningslagen och lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. I kostnaderna för tolkar får även kostnader för en tolkförmedlings administrativa avgifter ingå. Anslaget bör enligt regeringen minskas med 22 miljoner kronor på grund av reformen om ändrade regler i utlänningslagen.

Anslaget 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Regeringen föreslår att anslaget 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden bestäms till 249 786 000 kronor för 2022. Anslaget får användas för utgifter för offentligt biträde och tolk i ärenden enligt utlänningslagen eller enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Regeringen bedömer att anslaget bör minskas till följd av att antalet ärenden förväntas bli lägre under kommande år. Minskningen uppgår till 37 miljoner kronor. Vidare bör anslaget enligt regeringen minskas med ca 48 miljoner kronor på grund av reformen om ändrade regler i utlänningslagen.

Anslaget 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Regeringen föreslår att anslaget 1:7 Utresor för avvisade och utvisade bestäms till 327 202 000 kronor för 2022. Anslaget får användas för utgifter för resor ut ur landet och andra åtgärder för utlämningar som avvisats eller utvisats med stöd av utlänningslagen eller lagen om särskild utlänningskontroll. Anslaget får vidare användas för kostnader för resor ut ur Sverige för de asylsökande som återkallat sin ansökan samt för kostnader för Migrationsverkets personal vid övervakning av tvångsvisa resor. Anslaget bör enligt regeringen minskas med 2 miljoner kronor bl.a. på grund av reformen om ändrade regler i utlänningslagen.

Anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Regeringen föreslår att anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar bestäms till 408 450 000 kronor för 2022. Anslaget får användas för utgifter för projekt som beviljas medel inom ramen för den Europeiska flyktingfonden III, Europeiska återvändandefonden och Asyl-, migrations- och integrationsfonden, motsvarande EU:s finansiering av dessa program. Vidare får anslaget användas för statlig medfinansiering för projekt inom dessa fonders områden och administration av fonderna. Regeringen uppger att den nya programperioden för Asyl-, migrations- och integrationsfonden gäller från 2021 t.o.m. 2027. I syfte att få en jämnare utlysningstakt bör medel fördelas om över programperioden. Omfördelningen innebär att anslaget ökas med 32 miljoner kronor.

Bemyndigande

I propositionen föreslås att regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 950 000 000 kronor under perioden 2023–2027. Regeringen anger att Migrationsverket är ansvarig myndighet i Sverige för Asyl-, migrations- och integrationsfonden. För att kunna använda fondmedlen

på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt behöver medel kunna beviljas till fleråriga projekt som sträcker sig över budgetåret.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:4016 yrkande 1 föreslår Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) att riksdagen anvisar 105 000 000 kronor mer än regeringen till utgiftsområde 8. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om fler förvarsplatser. Motionärerna föreslår att anslaget 1:1 Migrationsverket tillförs 75 miljoner kronor till förvarsverksamhet och andra tvångsåtgärder. Satsningen möjliggör fler förvarsplatser, säkrare förvar och en förvarsanläggning i norra Sverige. Motionärerna begär i yrkande 3 ett tillkännagivande om att vid en komplett ansökan om arbetstillstånd ska en 30-dagarsgaranti för handläggning av arbetstillstånd införas. Anslaget 1:1 tillförs 30 miljoner kronor av denna anledning. Även i kommittémotion 2021/22:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 5 och kommittémotion 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 29 begärs liknande tillkännagivanden om förvar och en 30-dagarsgaranti. I den sistnämnda motionen föreslås också i yrkande 32 i denna del att elektronisk övervakning införas som ett komplement till förvar.

I kommittémotion 2021/22:3900 föreslår Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) att riksdagen anvisar 1 237 013 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 8. Motionärerna föreslår en minskning av anslaget 1:1 Migrationsverket med 116 miljoner kronor. Detta är möjligt genom en politik som gör att färre personer kommer till Sverige. Samtidigt föreslår motionärerna att anslaget tillförs 210 miljoner kronor för fler förvarsplatser. Därutöver föreslås att transitcenter införas, vilket ökar kostnaderna för främst personal inom anslaget. Migrationsverket bör ges ett tydligt uppdrag att arbeta mer aktivt med återvändandeverksamhet. Även anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader kan minskas genom att andra förslag på migrationsområdet minskar antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem samt genom ökad effektivitet och sparsamhet i systemen med billigare lösningar, ökade krav på självförsörjning och vissa begränsningar i välfärdsutbudet till asylsökande. Motionärerna anför att införandet av transitcenter kommer att leda till skalfördelar och ökad kostnadskontroll, vilket i sin tur leder till ännu större besparingar. Motionärerna vill se en politik som leder till fler definitiva avslagsbeslut och som fokuserar på att minska möjligheterna att leva utan tillstånd i landet. Anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder dras in i sin helhet och resurserna omfördelas till anslaget 1:1. Till anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål anvisas 20 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslår för att garantera att domstolarna får förutsättningar för att arbeta av de mål de har. Vidare anvisas 48 miljoner kronor mindre än regeringen till anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål samt 71 miljoner kronor mindre än regeringen till anslaget 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden. 196 miljoner kronor mer än regeringen anvisas till anslaget

1:7 Utresor för avvisade och utvisade, eftersom betydligt fler bedöms lämna landet än tidigare. Även i kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 20, 34 och 37, partimotion 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 5 och 13 samt kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 20 finns förslag om fler förvarspplatser, transitcenter och återvandring.

I kommittémotion 2021/22:4147 föreslår Jonny Cato m.fl. (C) att riksdagen anvisar 10 236 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 8. Med anledning av att Centerpartiet föreslår en sänkning av pris- och löneomräkningen föreslår motionärerna att anslaget 1:1 Migrationsverket minskas med 9 204 000 kronor och att anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål minskas med 1 032 000 kronor.

I partimotion 2021/22:3206 yrkande 1 föreslår Nooshi Dadgostar m.fl. (V) att riksdagen anvisar 250 000 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 8. Motionärerna föreslår en minskning av anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader med 350 miljoner kronor mot bakgrund av Vänsterpartiets förslag om en amnesti. Kostnaden för gruppen flyttas till anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande inom utgiftsområde 13. Samtidigt tillförs anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader 150 miljoner kronor med anledning av förslag om höjd dagersättning. Sammantaget föreslår motionärerna att anslaget 1:2 minskas med 200 miljoner kronor. Anslaget 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden kan minskas med 50 miljoner kronor eftersom amnestin innebär minskade kostnader för rättsliga prövningar. I yrkande 2 anges att dagersättningen för asylsökande bör höjas i enlighet med riksnormen. Förslag om en amnesti finns även i kommittémotion 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 3 om att bevilja permanent uppehållstillstånd för ensamkommande barn och unga som varit i Sverige i över ett år.

I kommittémotion 2021/22:4214 yrkande 1 föreslår Hans Eklind m.fl. (KD) att riksdagen anvisar 295 000 000 kronor mer än regeringen till utgiftsområde 8. Motionärerna anvisar 175 miljoner kronor mer till anslaget 1:1 Migrationsverket än regeringen föreslår. Det framgår av yrkande 35 att 135 miljoner kronor anvisas för att öka antalet förvarspplatser. Av yrkande 36 framgår att 10 miljoner kronor avser elektronisk övervakning genom fotbojor, som ett komplement till förvarstagande. Det framgår vidare att 30 miljoner kronor avser utrustning och personal för att bättre säkerställa asylsökandes och anhöriginvandrares identitet (yrkande 7). När det gäller anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader föreslår motionärerna 100 miljoner kronor mer än regeringen. Det framgår av yrkandena 9 och 11 att rätten till eget boende bör slopas helt och att anläggningsboende i fortsättningen bör vara den boendeform som erbjuds av staten. Motionärerna anvisar 10 miljoner kronor mer till anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål än regeringen för inrättande av en jourdomstol (yrkande 46). Motionärerna föreslår vidare ett nytt anslag, Inspektion för migrationsfrågor, och att 10 miljoner kronor anvisas till anslaget. Ett förslag om en inspektion för migrationsfrågor finns också i

yrkande 23. Även i kommittémotion 2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 3 och 4 finns förslag om att avskaffa rätten till eget boende och i stället upphandla anläggningsboenden.

I kommittémotion 2021/22:3946 föreslår Robert Hannah m.fl. (L) att riksdagen anvisar 1 400 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 8. Motionärerna föreslår att anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål minskas med 1 400 000 kronor mot bakgrund av att Liberalerna föreslår en sänkning av pris- och löneomräkningen.

Gemensamt förslag från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna

Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna har under utskottets beredning justerat sina yrkanden jämfört med sina respektive motioner och lagt fram ett gemensamt förslag. Inom utgiftsområde 8 föreslår ledamöterna att anslaget 1:1 Migrationsverket tillförs 85 miljoner kronor mer än vad som föreslås i budgetpropositionen för att öka antalet förvarsplatser i Sverige, placera en förvarsanläggning i norra Sverige och öka möjligheten till elektronisk övervakning.

Utskottets ställningstagande

Sverige behöver en ny kurs. Riksdagen har ställt sig bakom det som finansutskottets majoritet anför i betänkande 2021/22:FiU1 (s. 56 f.) om riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. De riktlinjerna gäller också som utgångspunkt för socialförsäkringsutskottets ställningstagande i detta betänkande.

Riksdagen har i enlighet med ett gemensamt förslag från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna bestämt ramen för utgiftsområde 8 Migration till drygt 8 541 miljoner kronor. Utskottet har nu att bestämma nivån på de olika anslagen inom utgiftsområdet.

I syfte att uppnå ett långsiktigt hållbart regelverk som inte väsentligen avviker från andra EU-länder infördes i juli 2021 ändrade regler i utlänningslagen (prop. 2020/21:191, bet. 2020/21:SfU28, rskr. 2020/21:412). I och med detta är huvudregeln i utlänningslagen numera tidsbegränsade uppehållstillstånd. Permanent uppehållstillstånd ska tidigast kunna beviljas efter tre år med tidsbegränsat uppehållstillstånd under förutsättning att vissa krav är uppfyllda.

I dag finns det ca 520 förvarsplatser fördelade på sex förvar, varav det nordligaste ligger i Gävle. Polismyndigheten tar ca 75–80 procent av dessa platser i anspråk. Bristen på förvarsplatser leder till att människor avviker. Enligt Migrationsverkets och Polismyndighetens bedömning ligger behovet i Sverige på 1 100–1 200 platser. Brist på förvarsplatser ska inte få till följd att personer som borde tas i förvar inte gör det eller att förvarstagna personer släpps för att

lämna plats till andra mer prioriterade ärenden, vilket nu förekommer. Riksrevisionen har bedömt att återvändandearbetet riskerar att bli dyrare och svårare på grund av Migrationsverkets begränsade möjligheter att använda förvar. Förvarsplatserna i Sverige måste bli fler och det behövs en förvarsanläggning i norra Sverige. Anslaget 1:1 Migrationsverket tillförs därför 75 miljoner kronor under 2022 för en ökning av antalet förvarsplatser. Behovet av förvarsplatser är stort. För att avlasta förvaren bör därför en möjlighet att kunna använda elektronisk fotboja som en kompletterande åtgärd till förvarstagnung enligt utlänningslagen införas. Anslaget 1:1 Migrationsverket tillförs därför även 10 miljoner kronor 2022 för detta. Utskottet förutsätter att regeringen återkommer med de författningsändringar som krävs härför. Utskottet föreslår att anslaget 1:1 Migrationsverket i enlighet med Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag ökas med 85 miljoner kronor jämfört med vad som föreslås i budgetpropositionen för 2022. I övrigt ställer sig utskottet bakom de förslag till anslagsfördelning som föreslås i budgetpropositionen. Utskottet avstyrker därmed övriga alternativa budgetförslag som förts fram i motioner.

Med det anförda tillstyrker utskottet delvis proposition 2021/22:1 punkt 1 och motionerna 2021/22:4016 (M) yrkande 1, 2021/22:3900 (SD) och 2021/22:4214 (KD) yrkande 1. Utskottet avstyrker motionerna 2021/22:3839 (M) yrkande 5, 2021/22:3842 (M) yrkandena 29 och 32 i denna del, 2021/22:4016 (M) yrkandena 2 och 3, 2021/22:2549 (SD) yrkandena 20, 34, och 37, 2021/22:2550 (SD) yrkandena 5 och 13, 2021/22:2552 (SD) yrkande 20, 2021/22:4147 (C), 2021/22:2594 (V) yrkande 3, 2021/22:3206 (V) yrkandena 1 och 2, 2021/22:4212 (KD) yrkandena 3 och 4, 2021/22:4214 (KD) yrkandena 7, 9, 11, 23, 35, 36 och 46 samt 2021/22:3946 (L).

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till bemyndigande. Utskottet tillstyrker därmed proposition 2021/22:1 punkt 2.

Till följd av ett ökat antal förvarsplatser och elektronisk övervakning kan anslaget 1:1 Migrationsverket beräknas öka med 160 miljoner kronor per år fr.o.m. 2023.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 8 (S, MP)

Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Teresa Carvalho (S), Emilia Töyrä (S), Björn Petersson (S) och Maria Ferm (MP) anför:

Tillsammans med resten av världen kämpar Sverige sedan ett och ett halvt år mot covid-19-pandemin. Läget är fortfarande mycket osäkert samtidigt som ekonomin återhämtar sig snabbt, fler kommer åter i arbete och nya möjligheter att lösa samhällsproblem skapas. Som framhålls i budgetpropositionen är det dags att bygga Sverige starkare, tryggare och mer hållbart än det var före krisen. Genom reformer ska takten i klimatomställningen öka, fler ska komma i arbete, köerna i sjukvården ska kortas och gängkriminaliteten ska övervinnas.

Regeringen har vidtagit omfattande åtgärder för att rädda svenska jobb och livskraftiga företag när världsekonomin kraftigt försämrades till följd av pandemin. Dessa åtgärder har tillsammans med det svenska välfärdssystemet bidragit till att hålla uppe såväl sysselsättningsgraden som arbetskraftsdeltagandet.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstå vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8. Vårt budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vårt samlade förslag när det gäller statens budget finns i proposition 2021/22:1. Propositionen behandlas i betänkande 2021/22:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 1 och 5 i det betänkandet. I propositionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 8.

Vårt budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 8 innebär ett minskat anslag 1:1 Migrationsverket eftersom verksamheten behöver effektiviseras med hjälp av förändrat arbetssätt och digitalisering. Vidare bör systemet för arbetskraftsinvandring förbättras. För att finansiera kommande förslag om detta bör medel tillföras för ökade kostnader för Migrationsverkets ärendehantering. Till följd av den redan genomförda reformen om ändrade regler i utlänningslagen minskar utgifterna för migration när det gäller Migrationsverkets förvaltning, ersättningar och bostadskostnader samt utgifter för offentligt biträde i utlänningsärenden samt utresor för avvisade och utvisade. Av samma anledning minskar utgifterna för domstolsprövning och rättsliga biträden m.m. i utlänningsmål. För att finansiera medlemsavgifter och kärnstöd till internationella organisationer bör anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder tillföras medel. I syfte att få en jämnare utlysningstakt för Asyl-, migrations- och integrationsfonden bör medel tillföras anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar.

2. Statens budget inom utgiftsområde 8 (C)

Jonny Cato (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vårt samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2021/22:4121. Motionen behandlas i betänkande 2021/22:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 2 och 6 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 8. Förslaget till statens budget för 2022 inom utgiftsområde 8 läggs fram i kommittémotion 2021/22:4147.

Vårt budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 8 innebär en sänkning av pris- och löneomräkningen, vilket medför en minskning med 9 204 000 kronor av anslaget 1:1 Migrationsverket och en minskning med 1 032 000 av anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål.

Sammantaget anvisar vi 10 236 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 8 för 2022.

3. Statens budget inom utgiftsområde 8 (V)

Ida Gabrielsson (V) anför:

I Vänsterpartiets budgetmotion, Röd politik för en grön omställning, föreslås en återstart av den svenska ekonomin efter coronapandemin. Vi vill se en stor grön och modern omställning av samhället som skapar utveckling och arbetstillfällen i hela landet. Genom vår politik skapas välfärd som kommer alla till del, från de minsta barnen på förskolan, genom skola och arbetsliv, till de äldre med behov av omsorg.

De senaste 30 åren har den politiska utvecklingen dominerats av nedmonteringar av vår gemensamma välfärd och våra trygghetssystem. I budgetpropositionen fortsätter satsningarna på nyliberala reformer, såsom privatiseringen av Arbetsförmedlingen, samtidigt som nödvändiga investeringar i reformer för jobb, klimat och ökad jämlikhet i samhället är otillräckliga.

I Sverige har 10 procent av befolkningen hela 75 procent av den samlade privata förmögenheten. I dag är beskattningen låg på kapitalinkomster och vi har ingen förmögenhetsskatt. Välfärdens underfinansiering, klimatkrisen och den höga arbetslösheten hänger samman med skattesänkningar.

Nu behövs investeringar i vår gemensamma framtid. Därför föreslår vi att det införs en skatt på stora förmögenheter och att skatten på kapitalinkomster görs progressiv och höjs för att finansiera ökade resurser till det gemensamma. Koldioxidutsläpp och arbetslöshet ska ned och den ekonomiska jämlikheten upp. Vi avsätter ca 72 miljarder kronor mer än regeringen på reformer som

syftar till att påskynda den gröna omställningen, stärka landsbygden och kommunsektorn, samt rusta upp trygghetssystemen och sjukvården.

Som en del av den överenskommelse Vänsterpartiet ingick med regeringen om framtida samarbetsformer och kraftigt höjda pensioner för de sämst ställda pensionärerna, och eftersom regeringen i sin budgetproposition lagt in Vänsterpartiets förslag om förbättringar i sjukförsäkringen som den s.k. Arne-pensionen, höjda ersättningar och om borttagen s.k. funkisskatt, stödde Vänsterpartiet i andra hand regeringens förslag i fråga om ramarna för statens budget 2022 framför förslaget från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2021/22:3278. Motionen behandlas i betänkande 2021/22:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 3 och 7 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 8. Förslaget till statens budget för 2022 inom utgiftsområde 8 läggs fram i kommittémotion 2021/22:3206.

Vänsterpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 8 innebär att ensamkommande barn och unga som har varit Sverige i över ett år ska beviljas permanent uppehållstillstånd genom en amnesti. Anslaget för ersättningar och bostadskostnader kan genom amnestin minskas och kostnaden för gruppen flyttas till anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktmottagande inom utgiftsområde 13. En amnesti kommer också att minska kostnaderna för offentligt biträde i utlänningsärenden. Vidare föreslår vi en höjd dagersättning till asylsökande i nivå med riksnormen för försörjningsstödet, eftersom dagersättningen inte har höjts sedan 1994.

Sammantaget anvisar vi 250 000 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 8 för 2022.

4. Statens budget inom utgiftsområde 8 (L)

Bengt Eliasson (L) anför:

Sedan coronapandemins utbrott har världsekonomin befunnit sig i en djup kris. Det svenska näringslivet står i grunden starkt efter krisen. Samtidigt har de strukturella problem som Sverige hade före pandemin förstärkts. Utmaningar i form av bl.a. en kunskapskuld i den svenska skolan i sviterna av pandemin, historiskt hög långtidsarbetslöshet, eskalerad gängkriminalitet och ett växande utanförskap har lämnats vind för våg under mandatperioden. För att vända utvecklingen behövs en kraftfull, liberal reformagenda som svarar mot de utmaningar Sverige står inför.

Liberalerna lägger fram en budget och en reformagenda som ger Sverige en stark kunskapsskola för alla, som rivstartar arbetet med att betala av den integrationsskuld som allt för länge har tillåtits växa och som ger Sverige förutsättningar att bli världens första klimatneutrala välfärdsland. Därtill tillför vi en kraftig förstärkning till hela rättskedjan, stärker arbetslinjen i bidragssystemen, sänker skatten på arbete och sparande och stärker svenskt innovations- och företagsklimat.

Det är positivt att riksdagens beslut om ramarna för statens budget 2022 innebär en mindre rödgrön politik för Sverige. På viktiga områden genomförs kursomläggningar i liberal och borgerlig riktning, vilket välkomnas. Samtidigt finns det inslag i budgeten som Liberalerna inte ställt sig bakom.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8. Liberalernas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Liberalernas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2021/22:4181. Motionen behandlas i betänkande 2021/22:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 4 och 8 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 8. Förslaget till statens budget för 2022 inom utgiftsområde 8 läggs fram i kommittémotion 2021/22:3946.

Liberalernas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 8 innebär att pris- och löneomräkningen sänks med 20 procent vilket medför en minskning med 1,4 miljoner kronor av anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål.

Sammantaget anvisar vi 1 400 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 8 för 2022.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:1 Budgetpropositionen för 2022 utgiftsområde 8:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2022 inom utgiftsområde 8 Migration enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om upprättandet av transitcenter och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler försvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att underlätta återvandring och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbättrat arbete med återvandring och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrat arbete med verkställandet av avvisningar och utvisningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftigt öka antalet försvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de ensamkommande barn och unga som varit i Sverige i över ett år ska beviljas permanenta uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3206 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dagersättningen för asylsökande bör höjas i enlighet med riksnormen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en 30-dagarsgaranti för handläggning av arbetstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet förvarsplatser ska bli fler och om att inrätta en förvarsanläggning i norra Sverige och tillkännager detta för regeringen.
- 32.1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa anmälningsskyldighet (boendeskyldighet) vid Migrationsverkets boenden och elektronisk övervakning som komplement till förvar och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser elektronisk övervakning som komplement till förvar.

2021/22:3900 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2021/22:3946 av Robert Hannah m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2021/22:4016 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler förvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en 30-dagarsgaranti för handläggning av arbetstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4147 av Jonny Cato m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabell 1.

2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta Migrationsverket upphandla anläggningsboenden baserat på integrationspotential och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 8 Migration enligt förslaget i tabellen i motionen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Migrationsverkets arbete med att säkerställa identiteter och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta Migrationsverket upphandla anläggningsboenden baserat på integrationspotential och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en inspektion för migrationsfrågor och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förvarstagande och fler förvarsplatser och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om elektronisk övervakning som komplement till förvarstagande och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av jourdomstol i snabbförfarandet och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2022 inom utgiftsområde 8 Migration

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen						
		M	SD	C	V	KD	L	
1:1	Migrationsverket	4 233 098	105 000	-116 000	-9 204	±0	175 000	±0
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	2 190 000	±0	-1 095 000	±0	-200 000	100 000	±0
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	123 013	±0	-123 013	±0	±0	±0	±0
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	720 015	±0	20 000	-1 032	±0	10 000	-1 400
1:5	Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	204 800	±0	-48 000	±0	±0	±0	±0
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	249 786	±0	-71 000	±0	-50 000	±0	±0
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	327 202	±0	196 000	±0	±0	±0	±0
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	408 450	±0	±0	±0	±0	±0	±0
<i>Förslag till anslag utöver regeringens förslag</i>								
99:1	Inspektion för migrationsfrågor	±0	±0	±0	±0	±0	10 000	±0
Summa för utgiftsområdet		8 456 364	105 000	-1 237 013	-10 236	-250 000	295 000	-1 400

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Anslag för 2022 inom utgiftsområde 8 Migration

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Migrationsverket	+85 000	4 318 098
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	±0	2 190 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	±0	123 013
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	±0	720 015
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	±0	204 800
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	±0	249 786
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	±0	327 202
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	±0	408 450
Summa för utgiftsområdet	+85 000	8 541 364